

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΡ. ΑΝΔΡΕΑ ΠΟΥΛΛΙΚΚΑ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ**

**8^ο ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Your Excellencies Ambassadors,
Έντιμοι Υπουργοί και Βουλευτές,
Εκλεκτοί Προσκεκλημένοι και Συμμετέχοντες,**

Με ιδιαίτερη χαρά αποδέχθηκα την πρόσκληση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της εταιρείας FMW να απευθύνω χαιρετισμό στο 8^ο κατά σειρά Ενεργειακό Συμπόσιο. Ο τίτλος του Συμποσίου «Η ώρα της αλήθειας για την ενέργεια» για άλλη μια φορά είναι επίκαιρος και δηλώνει τη σημασία και την αναγκαιότητα της λήψης αποφάσεων στον τομέα της μακροπρόθεσμης ενεργειακής στρατηγικής της Κύπρου.

Σε καιρούς κατά τους οποίους επισυμβαίνουν ραγδαίες αλλαγές τόσο σε κοινωνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, ο τομέας της ενέργειας στην Κύπρο αλλάζει εκ βάθρων σε ζητήματα δομής, οργάνωσης αλλά και των μέσων προς αξιοποίηση.

Βασικός στρατηγικός πυλώνας της ΡΑΕΚ, είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένης δέσμης ρυθμιστικών μέτρων που θα προετοιμάσουν την Κύπρο για να συμμετέχει, με συντεταγμένο και αποδοτικό τρόπο, στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ενοποιημένης Ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Διαφυλάσσοντας, ταυτόχρονα, την αναγκαία ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας μας, τόσο σε φυσικό επίπεδο, όσο και σε οικονομικό, εξασφαλίζοντας προσιτό και κατά το δυνατόν χαμηλότερο κόστος ενέργειας για την εθνική οικονομία και τον καταναλωτή.

Μερικές από τις κομβικές Ρυθμιστικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ στον ενεργειακό τομέα της χώρας μας αφορούν:

- τη μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνων μετρητών σε όλους τους καταναλωτές ηλεκτρισμού από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής,
- τις μεθοδολογίες διατιμήσεων των αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου,
- τη λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού, και
- την εκπόνηση τεχνοοικονομικής μελέτης, από τους δύο Διαχειριστές, δηλαδή, από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, για τον επανασχεδιασμό του ηλεκτρικού δικτύου, ώστε να γίνει έξυπνο και αμφίδρομο για να μπορεί να υποστηρίξει υψηλή διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης ενέργειας.

Το μεταρρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά την αγορά ηλεκτρισμού για την πλήρη εμπορική λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο είναι διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι συμβατό με το μοντέλο στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο έχει υιοθετηθεί από τα πλείστα Κράτη Μέλη και έχει ήδη καθοριστεί με Ρυθμιστικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ.

Παρ' όλες τις μέχρι σήμερα καθυστερήσεις που υπάρχουν για την εφαρμογή της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο, οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο τη δημιουργία δύο λογισμικών προγραμμάτων, από τους Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, προαπαιτούμενων για τη λειτουργία και παρακολούθηση της αγοράς ηλεκτρισμού, η ΡΑΕΚ προσβλέπει με βάση τα σημερινά δεδομένα στην εισαγωγή ενός υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου στο επόμενο έτος.

Για την κάλυψη του χρονικού διαστήματος μέχρι την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού, είναι σε ισχύ από το 2017 σχετική Ρυθμιστική Απόφαση για εφαρμογή μεταβατικής ρύθμισης στην αγορά ηλεκτρισμού η οποία αφορά «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών». Συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα αδειοδοτήθηκαν δεκαπέντε ανεξάρτητοι προμηθευτές, ενώ έχει δημιουργηθεί το πλαίσιο για να μπορέσουν οι ήδη αδειοδοτημένοι ανεξάρτητοι παραγωγοί να δραστηριοποιηθούν στην αγορά ηλεκτρισμού. Δραστηριοποίηση ανεξάρτητων προμηθευτών, όπου οι καταναλωτές θα μπορούν πλέον να έχουν επιλογή, αναμένεται αρχές του 2021.

Η ΡΑΕΚ δίνει μεγάλη προτεραιότητα στη διαμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς φυσικού αερίου το οποίο θα αποτελεί τον εγγυητή της ορθής λειτουργίας της και της προστασίας των καταναλωτών, αλλά και της ομαλής μετάβασης σε μια υγιή αγορά. Επίσης, η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την πρόοδο των ηλεκτρικών διασυνδέσεων EuroAsia Interconnector και EuroAfrica Interconnector, η υλοποίηση των οποίων θα προσφέρει στη χώρα μας τις κατάλληλες υποδομές, έτσι ώστε να αρθεί η ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και συνάμα η Κύπρος να καταστεί κόμβος διακίνησης ηλεκτρισμού από και προς την Ευρώπη και από και προς το Ισραήλ και την Αίγυπτο.

Με τις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις της ΑΗΚ, η οποία σήμερα κατέχει τη δεσπόζουσα θέση, έχουν διαχωριστεί οι χρεώσεις των μονοπωλιακών δραστηριοτήτων, δηλαδή αυτές των δικτύων μεταφοράς και διανομής, από τις χρεώσεις των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, δηλαδή αυτές της παραγωγής και της προμήθειας. Εφαρμόστηκαν από το 2017 και σήμερα υπάρχουν συγκριτικά ιστορικά στοιχεία μεταξύ του έτους 2016, που είναι το έτος αναφοράς πριν την εφαρμογή των νέων ρυθμιζόμενων διατιμήσεων και του έτους 2020, όπου για παράδειγμα:

- Τα τέλη χρήσης δικτύου έχουν μειωθεί κατά 20%, από 4.41σ/kWh σε 3.53σ/kWh,

- Η μέση τιμή βασικής διατίμησης χονδρικής έχει μειωθεί κατά 3%, από 9.55σ/kWh σε 9.24σ/kWh, και
- Η μέση τιμή της βασικής διατίμησης χαμηλής τάσης (οικιακής χρήσης) έχει μειωθεί κατά 5.2%, από 14.50σ/kWh σε 13.75σ/kWh.

Οι βασικές τιμές διατιμήσεων υπολογίζονται στα €300 ανά μετρικό τόνο καυσίμου, ενώ για τον τελικό υπολογισμό των διατιμήσεων λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κόστος του καυσίμου που χρησιμοποιήθηκε με βάση τις διεθνείς τιμές.

Σε αυτό το σημείο να μου επιτρέψετε να αναφερθώ στο ενεργειακό όραμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να αντιμετωπισθεί η αλλαγή του κλίματος της γης και να ενισχυθεί η ενεργειακή της ασφάλεια. Ο κύριος μακροπρόθεσμος στόχος για το έτος 2050 είναι η μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 80%. Για την επίτευξη αυτού του στόχου χρειάζεται η αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού η αύξηση της δυναμικότητας των ηλεκτρικών διασυνδέσεων μεταξύ των Κρατών Μελών.

Τελικός σκοπός είναι η μετατροπή του υφιστάμενου ενεργειακού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ένα αειφόρο και παράλληλα τεχνολογικά αναβαθμισμένο έξυπνο σύστημα όπου η χρήση των ορυκτών καύσιμων θα μειωθεί και μετέπειτα θα εγκαταλειφθεί μεταβαίνοντας προς την οικονομία του υδρογόνου. Για αυτό το λόγο οι πλείστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη χαράξει μακροπρόθεσμη ολοκληρωμένη αειφόρο ενεργειακή στρατηγική.

Η ιδέα μιας «οικονομίας υδρογόνου» για την αντικατάσταση των οικονομιών που τροφοδοτούνται με υδρογονάνθρακες, δηλαδή των οικονομιών του άνθρακα, συζητείται τουλάχιστον τα τελευταία 50 χρόνια. Μέχρι σήμερα, αυτό το όραμα έχει παραμείνει στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας. Όμως αυτή

η προσέγγιση αλλάζει λόγω του επείγοντος χαρακτήρα με τον οποίο πολλές κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βλέπουν την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί να μειώσει πέραν του ήμισυ τις εκπομπές των θερμοκηπιακών αερίων της έως το 2030.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το υδρογόνο αναφέρει ότι το υδρογόνο θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει το 13-14% του ενεργειακού μείγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050. Σήμερα είναι λιγότερο από 2%. Η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας θα προέλθει ιδανικά από τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ηλεκτρικής ενέργειας για την ηλεκτροδότηση μονάδων ηλεκτρόλυσης νερού για την παραγωγή πράσινου υδρογόνου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο την εγκατάσταση τουλάχιστον 40 γιγαβάτ μονάδων ηλεκτρόλυσης νερού από ανανεώσιμες πηγές και της παραγωγής έως 10 εκατομμυρίων τόνων πράσινου υδρογόνου, έως το τέλος της δεκαετίας. Το μέγεθος της πρόκλησης για κάθε μορφή φιλικής προς το περιβάλλον παραγωγής υδρογόνου είναι τεράστιο. Το εμπόδιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι το κόστος των μονάδων ηλεκτρόλυσης για αυτό το πράσινο υδρογόνο αναμένεται ότι θα καταστεί ανταγωνιστικό ως προς το κόστος το 2030.

Σημαντικός παράγοντας που μπορεί να ενθαρρύνει τις επενδύσεις σε μονάδες ηλεκτρόλυσης μεγάλης κλίμακας είναι η ραγδαία μείωση του κόστους παραγωγής ηλεκτρισμού σε χώρες με υψηλό δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για παράδειγμα οι ανανεώσιμες τεχνολογίες ηλεκτροπαραγωγής θα μπορούν να εντάσσονται στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής, όποτε υπάρχει ανανεώσιμο δυναμικό και στην περίπτωση που δεν μπορούν να διοχετεύουν απευθείας την παραγόμενη ηλεκτρική ισχύ στο σύστημα, π.χ. λόγω χαμηλής ζήτησης ισχύος, θα μπορούν να παράγουν υδρογόνο με ηλεκτρόλυση του νερού. Το υδρογόνο θα μπορεί να αποθηκεύεται και να χρησιμοποιείται κατά την διάρκεια περιόδων όπου η ζήτηση ισχύος είναι ψηλή ή στους υπόλοιπους ενεργειακούς τομείς όπως στις μεταφορές.

Αιολικά πάρκα θα μπορούν να εγκατασταθούν στη Βόρεια Θάλασσα και στα δυτικά παράλια της Ευρώπης και της Βορείου Αφρικής. Ηλιακά συστήματα, φωτοβολταϊκά και ηλιοθερμικά, θα μπορούν να εγκατασταθούν στην Νότια Ευρώπη, στη Βόρεια Αφρική και στη Μέση Ανατολή. Τεχνολογίες κυματικής ενέργειας θα μπορούν να εγκατασταθούν στον Ατλαντικό ωκεανό και τεχνολογίες γεωθερμίας στην Ισλανδία. Με αυτή την γεωγραφική κατανομή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς επίσης και με την χρήση μονάδων ηλεκτρόλυσης και αποθήκευσης υδρογόνου θα είναι, στο μέλλον, εφικτή η 100% χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ερχόμενος τώρα στη χώρα μας, η Κύπρος χρειάζεται να επενδύσει, όπως έχουν επενδύσει και οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην χάραξη μακροχρόνιας, πέραν του έτους 2050, ενοποιημένης αειφόρου ενεργειακής στρατηγικής:

- να επενδύσουμε σε νέες αειφόρες τεχνολογίες,
- να διαχειριστούμε με βέλτιστο τρόπο τους ενεργειακούς μας πόρους και τις ενεργειακές μας ανάγκες,
- να μειώσουμε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και
- να εξασφαλίσουμε την μελλοντική ενεργειακή μας ασφάλεια.

Η Κύπρος θα μπορούσε μέχρι το έτος 2050 να μετατραπεί σε πρότυπη πράσινη χώρα. Οι εντυπωσιακές επιδόσεις της Κύπρου στην αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας με τους θερμοσίφωνες, για το ζέσταμα του νερού είναι ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα για τις δυνατότητες που υπάρχουν. Σε ανύποπτο χρόνο, με σωστές πολιτικές η Κύπρος κατάφερε να βρεθεί πρώτη σε παγκόσμια κλίμακα στην αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στα σπίτια και ακόμη παραμένει στην κορυφή.

Επίσης, η Κύπρος σε συνεργασία με τις χώρες της νοτιοανατολικής Μεσογείου θα μπορούσε να δημιουργήσει τις κατάλληλες ηλεκτρικές διασυνδέσεις και να καταστεί κόμβος διακίνησης ηλεκτρισμού από και προς την Ευρώπη. Συνάμα, μακροπρόθεσμα οι χώρες της νοτιοανατολικής Μεσογείου μπορούν να πρωτοπορήσουν στην οικονομία του υδρογόνου αφού θα μπορούν να καταστούν εξαγωγικές χώρες αιεφόρου ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακόμη και σήμερα όπου τα μέτρα για τον περιορισμό της πανδημίας του ιού COVID-19 έχουν οδηγήσει σε οικονομική συρρίκνωση και σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας η οικονομική ανάκαμψη και η ενεργειακή μετάβαση μπορούν να συνυπάρξουν. Ήδη υπάρχουν καλά παραδείγματα για το πώς τα μέτρα οικονομικής ανάκαμψης υποστηρίζουν την αιεφόρο ενεργειακή ανάπτυξη. Κίνητρα που βασίζονται σε έργα καθαρής ενέργειας, μπορούν να εξυπηρετήσουν και τους δύο σκοπούς, δηλαδή, της οικονομικής ανάκαμψης και της ενεργειακής μετάβασης.

Ήδη η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε πρόσφατη ομιλία της στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανέπτυξε πως θα επιτευχθεί η ενεργειακή μετάβαση αναφέροντας ότι θα αναβαθμιστεί η πράσινη χρηματοδότηση και θα προωθηθούν καινοτόμα έργα όπως η χρήση υδρογόνου, ο ενεργειακός εκσυγχρονισμός των κτηρίων και η εγκατάσταση ενός εκατομμυρίου σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναμένεται η αντικατάσταση του άνθρακα με το υδρογόνο, η δημιουργία κοινοτήτων υδρογόνου, η τροφοδοσία των οχημάτων με υδρογόνο και ενίσχυση αγροτικών περιοχών για την παραγωγή πράσινου υδρογόνου.

Είναι ξεκάθαρο ότι η οικονομική ανάκαμψη και η ενεργειακή μετάβαση μπορεί να συνυπάρξει και για την Κύπρο. Για αυτό, κίνητρα που θα βασίζονται σε έργα καθαρής ενέργειας, μπορούν να εξυπηρετήσουν και τους δύο σκοπούς. Με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να καταστεί εφικτή η οικονομική αναζωογόνηση, να

δημιουργηθούν νέες εξειδικευμένες θέσεις εργασίας και συνάμα να εγκατασταθούν αιεφόρες ενεργειακές υποδομές προς όφελος της χώρας μας με κατάλληλη χρηματοδότηση από το ταμείο για την οικονομική ανάκαμψη.

Έτσι η χώρα μας θα μπορέσει να βγει από την σημερινή κρίση αλλά παράλληλα θα προγραμματίσει και θα υλοποιήσει σωστά την ενεργειακή της μετάβαση προς όφελος των επόμενων γενεών.

Κύριος στόχος της ενεργειακής στρατηγικής της Κύπρου θα πρέπει να είναι η αιεφόρος ικανοποίηση των μελλοντικών μας ενεργειακών αναγκών με ασφάλεια και αξιοπιστία. Για αυτό χρειάζεται ο ριζικός μετασχηματισμός της ενεργειακής υποδομής της χώρας μας με την κατάρτιση ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης αιεφόρου ενεργειακής στρατηγικής σε όλους τους πυλώνες της ενέργειας όπως είναι ο ενεργειακός τομέας θέρμανσης και ψύξης, ο ενεργειακός τομέας μεταφορών, ο ενεργειακός τομέας ηλεκτρισμού, ο ενεργειακός τομέας εξοικονόμησης ενέργειας και ο ενεργειακός τομέας αξιοποίησης γηγενών υδρογονανθράκων.

Πως θα γίνει αυτό; Όπως γίνεται σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Οι πολιτικές που θα αναπτύσσονται θα τυγχάνουν διαβούλευσης έτσι ώστε να μπορούν να συμφωνούνται από όλες τις πολιτικές δυνάμεις της Κύπρου διασφαλίζοντας τη συνέχεια των ενεργειακών πολιτικών ανεξάρτητα με την εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία.

Η ενδεχόμενη θέση κάποιων κομμάτων να αρνηθούν τη συμμετοχή τους στην κοινή προσπάθεια με το επιχείρημα ότι χρειάζεται μια άλλη πολιτική, που δεν θα προσδιορίζεται, δεν πρόκειται να τα ωφελήσει εκλογικά. Με τις επιστημονικά τεκμηριωμένες διακομματικές ενεργειακές συμφωνίες θα επιταχύνεται η συνέχεια στο μακροπρόθεσμο, πέραν του 2050, ολοκληρωμένο αιεφόρο ενεργειακό σχεδιασμό που θα χαραχθεί για την Κύπρο. Πρέπει όμως να παραδεχθούμε ότι, με δεδομένη την πολιτική μας κουλτούρα, μια τέτοια συμφωνία θα απαιτήσει ένα σημαντικό χρόνο προετοιμασίας και διαβούλευσης.

Με λίγα λόγια:

Μπορεί η Κύπρος να καταστεί κλιματικά ουδέτερη μέχρι το 2050;

Ναι η Κύπρος θα μπορούσε να θέσει μακροπρόθεσμο στόχο για την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο -100% μέχρι το έτος 2050, όπου το ενεργειακό σύστημα της χώρας μας θα μπορεί να μεταμορφωθεί σε ένα:

- έξυπνο και ψηφιοποιημένο,
- ευέλικτο,
- αποκεντρωμένο,
- ηλεκτρικά διασυνδεδεμένο, και
- διασυνδεδεμένο με αγωγούς ή εικονικούς αγωγούς φυσικού αερίου ή υδρογόνου,

όπου θα γίνεται χρήση υδρογόνου σε όλους τους ενεργειακούς τομείς,

- των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, και
- της ηλεκτροκίνησης.

Μακροπρόθεσμα η επιτυχής υλοποίηση όλων αυτών των ενεργειών θα προσφέρει στην Κύπρο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα οι οποίες θα οδηγήσουν την χώρα μας στην αειφόρο οικονομική ανάπτυξη.

Κυρίες και Κύριοι,

Η ενέργεια αποτελεί έναν πολύ κρίσιμο τομέα για κάθε Κράτος, αλληλένδετο με την οικονομία, που επηρεάζει την ευημερία ανθρώπων, επιχειρήσεων αλλά και του περιβάλλοντος σε μεγάλο βαθμό. Το 2020 ήταν μια σημαντική χρονιά τόσο

σε επίπεδο Ευρωπαϊκής όσο και Εθνικής πολιτικής, που επηρέασε, και αναμένεται να αναδιαμορφώσει, το ενεργειακό σκηνικό του τόπου μας αλλά και της Ευρώπης γενικότερα.

Η ανάγκη άμεσης λήψης αποφάσεων για στοχοθετημένη μακροπρόθεσμη ενεργειακή στρατηγική της Κύπρου είναι πλέον επιτακτική και μόνο αν οι αποφάσεις αυτές γίνουν τεκμηριωμένα θα δοθεί η δυνατότητα διαχείρισης με τον καλύτερο και πλέον συμφέροντα τρόπο των ενεργειακών προοπτικών που εκτυλίσσονται ενώπιον μας.

Τα εμπόδια που θα συναντήσουμε για να πετύχουμε τους ενεργειακούς μας στόχους θα είναι πολλά. Ωστόσο, όπως έχει πει ο Henry Ford, ο ιδρυτής της γνωστής βιομηχανίας αυτοκινήτων:

«τα εμπόδια είναι εκείνα τα φοβερά πράγματα που βλέπει κανείς, όταν παίρνει τα μάτια του από τον στόχο».

Εύχομαι, λοιπόν, ότι ως Κράτος θα κρατάμε πάντα σταθερό το βλέμμα μας στους ενεργειακούς μας στόχους.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήρια και τις θερμές ευχαριστίες μου προς τους διοργανωτές, τους συντελεστές και τους χορηγούς αυτού του εξαιρετικού συνεδρίου και είμαι βέβαιος πως οι εισηγήσεις, οι προτάσεις και τα πορίσματα του Συμποσίου θα αποτελέσουν χρήσιμο και πολύτιμο εργαλείο για τη διαμόρφωση της περαιτέρω πορείας της ενεργειακής μας πολιτικής.

Δρ. Ανδρέας Πουλλικκός
Πρόεδρος ΠΑΕΚ